

skav Opfatning af den hele Stilling, som har kunnet formaae Regjeringen til i dette Dieblif at kræve Forandringer som de heromhandlede. Hvilke Forandringer kunde Regjeringen med god Grund have krævet i dette Dieblif foruden dem, som umiddelbart førte til at faae Fællesforfatningen indført? Den kunde have krævet en Suspension af Grundlovens § 100 med Hensyn til de Redactionsforandringer, som bleve nødvendige, for at bringe den tilbageblivende Deel af Grundloven i Overensstemmelse med Fællesforfatningen in spe. Det har nemlig været en Umulighed for os, og det har heller ikke vist sig muligt for Regjeringen, at sige, hvorledes Ordforretningen skulde være i vor danske Grundlov for de særlige Anliggender, for at passe nøje sammen med Fællesforfatningens Udtryksmaade, med Fællesforfatningens forskellige legislative Stadier. Alt dette har været umuligt for Regjeringen, og det er endnu mere umuligt for os; thi, uagtet jeg med megen Fornøielse vil indrømme, at Regjeringen endnu ikke klart kjender Fællesforfatningen; saa maa Regjeringen paa den anden Side indrømme os, at vi kjende den endnu langt mindre. Dette kunde Regjeringen altsaa have forlangt med stor Billighed; men herudover kan der i dette Dieblif ikke forlanges noget Nyttigt; selv om her fandtes i Forsamlingen Mænd, som kunde være villige til at rætte Regjeringen Haanden til Forandringer af en anden Natur, for at gjøre Grundloven mere beqvem, saa kan det ikke skee. Det er, troer jeg, ikke gjørligt i dette Dieblif. Det kan skee paa et kommende Stadium og i en kommende Tid, og, naar man desuden ikke har nogen Hast med Grundlovsforandringerne, men tager dem samtidigt med den øvrige Lovgivningsvirksomhed, saa vil den ærede Minister see, at der i den kommende Tid heller ikke vil være materielle Vanskeligheder ved at faae Grundloven forandret. Dersom vi kom til kun at have Rigsdage hvert andet Aar — lader os forudsætte, at det skeer, — ja, saa vilde en grundlovmæssig Forandring være i 3 Aar; men det gjør jo ikke Noget. Derved vinde vi det, som er det Naturligste, at vi komme til at bygge det tilbørligt igjennem. Der er jo Ingen, der vil have en Grundlovsforandring,

der fremkommer letfindigt, saa jeg for min Part kan ikke opgive det Haab, at vi ere hinanden langt nærmere, end den ærede Minister i dette Dieblif selv vil indrømme. Jeg er overbevist om, at han maa komme til at erkjende i sin inderste Sjæl, at vi have rækket os meget langt, ligesom jeg paa den anden Side heller ikke kan opgive det Haab, at denne Forsamling, naar vi først staae foran positive og velbegrundede Forandringer, selv om vi derved komme til at faae det lidt anderledes, end vi ville have det, vil være beredt til at komme saadanne imøde; men dette er ogsaa Alt, hvad jeg for min Part troer, man kan vente. Alt, hvad man forlanger mere, troer jeg man forlanger i et uheldigt Tidspunkt.

Premierministeren: Regjeringen har ikke kunnet troe, at det nærværende Tidspunkt var særdeles gunstigt til at paabegynde Grundlovsforandringer i, men at der var store væsentlige Grundlovsforandringer, som vare absolut nødvendige, og som maatte gjenføres, inden at Staten kunde komme til nogen sand Ro og Fastsed, og, da Regjeringen antog, at der vare adskillige Forandringer, som man ved Erfaring og Erfertanke havde overbevist sig om, at Grundloven kunde behøve, saa havde man forudsat, at Rigsdagen ogsaa vilde være tilbøielig til at gaae ind paa disse Forandringer og benytte den samme Tid, der nu skal anvendes til at tilveiebringe hine Forandringer, paa at tilveiebringe de flere, som der attraaes. Naar den ærede Taler har udtrykt sig, som om Vanskeligheden i at faae Forandringer gjenførte, skulde ligge i de Forfatninger, som ere foreslaaede for Hertugdømmerne, saa troer jeg dog virkelig ikke, at det er nogen rigtig Opfatning af Forholdene. Forsaavidt der i disse Forfatninger ikke hjemles de Friheder, som man har her, saa troer jeg det vil være en nødvendig Følge af de Forhold og Bevægelse, som have existeret der, og jeg troer virkelig ikke, at man paa nogen Maade her i Landet vil ønske, at Hertugdømmerne for Diebliffet skulde faae ved deres Forfatning de samme Friheder, som den danske Rigsdag har faaet ved sin (No.). Det forekommer mig ikke, at den danske Frihed kan lide noget ved, at man i Hertugdømmerne ikke har denne Fri-